

429.

U S T A W A

z dnia 13 lipca 1920 r.

o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych

C Z E Ś Ć I.

Uposażenie urzędników.

Art. 1. Każdy urząd państwowy będzie w etacie [zaliczony do jednego z XII stopni służbowych.

Urzędnik stały otrzymuje uposażenie, przywiązane do stopnia służbowego tego urzędu, na który został mianowany.

Art. 2. Uposażenie to składa się:

- a) z płacy zasadniczej,
- b) z dodatku za wysługę lat i
- c) z dodatku drożyznianego.

Art. 3. Ustanawia się następujące zasadnicze płace miesięczne w markach polskich:

Stopień służbowy.		Stopień służbowy.	
I.	5000	VII.	1600
II.	4500	VIII.	1300
III.	3800	IX.	1050
IV.	3200	X.	800
V.	2600	XI.	600
VI.	2100	XII.	500

Art. 4. Tytułem dodatku za wysługę lat, urzędnik stały otrzymuje za każdy rok służby państwowej $2\frac{1}{2}\%$ pobieranej w danej chwili płacy zasadniczej.

Urzędnikowi, który wykaże, iż ukończył studja wyższe na jednym wydziale uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisaniem egzaminami, dolicza się 5% płacy zasadniczej za każdy rok studjów.

Dodatek za studja wyższe nie może przenosić 20% płacy zasadniczej.

Czasu pełnienia normalnej powszechnej powinności wojskowej nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku za wysługę lat; inna służba wojskowa zalicza się, o ile urzędnik nie spełniał jej równocześnie z państwową służbą cywilną.

Urzędnik zaczyna pobierać dodatek za wysługę lat dopiero po upływie roku od zamianowania go urzędnikiem stałym.

Dodatek za następną wysługę lat przyznaje się corocznie z urzędu od 1 dnia miesiąca, następującego po terminie wysługi.

Dodatek za studja wyższe otrzymuje urzędnik z chwilą mianowania go urzędnikiem stałym.

Art. 5. Przez czas trwania wyjątkowych, wojną wywołanych warunków ekonomicznych, urzędnik pobiera dodatek drożyzniany do płacy zasadniczej, zależnie od stosunków rodzinnych i miejscowości, w której stale pełni służbę.

Pod względem stosunków rodzinnych dzieli się urzędników na 4 grupy. Do pierwszej grupy należą samotni, do drugiej—utrzymujący jednego

lub dwóch członków rodziny (mała rodzina), do trzeciej — utrzymujący do czterech członków rodziny (średnia rodzina), do czwartej — utrzymujący więcej niż czterech członków rodziny (duża rodzina).

Przy zaliczaniu do grup, uwzględnia się będących na utrzymaniu urzędnika: a) żonę, względnie męża, b) ślubne i uprawnione dzieci tudzież pasierby do ukończonych lat 18, a o ile uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych albo umysłowych nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończonych lat 24; w wypadkach ułomności fizycznej lub umysłowej, władza centralna może w drodze wyjątku uwzględnić dzieci w wieku ponad 24 lata.

Jeżeli oboje małżonkowie pozostają w służbie państwowej, nie uwzględnia się żony przy wymiarze dodatku drożyznianego dla męża.

Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie lub które same się utrzymują, jako też pasierbów, posiadających własne zaopatrzenie, nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyznianego.

Podstawę do obliczania dodatku drożyznianego stanowi płaca zasadnicza.

Wysokość miesięcznego dodatku drożyznianego, obliczanego w markach polskich, ustala się, mnożąc procentową część płacy zasadniczej, stanowiącej mnożną, przez mnożnik jednakowy dla wszystkich stopni służbowych, a różny dla poszczególnych klas miejscowości.

Mnożna ta wynosi dla urzędników samotnych:

		Płacy zasadniczej			Płacy zasadniczej
w I stopniu służbowym		1 ⁰ / ₀	w VII stopniu służbowym		1,3 ⁰ / ₀
" II "	" "	1 ⁰ / ₀	" VIII "	" "	1,4 ⁰ / ₀
" III "	" "	1 ⁰ / ₀	" IX "	" "	1,5 ⁰ / ₀
" IV "	" "	1 ⁰ / ₀	" X "	" "	1,6 ⁰ / ₀
" V "	" "	1,1 ⁰ / ₀	" XI "	" "	1,7 ⁰ / ₀
" VI "	" "	1,2 ⁰ / ₀	" XII "	" "	1,8 ⁰ / ₀

Mnożna ta powiększa się dla małej rodziny o cztery jednostki, dla średniej — o siedem jednostek, dla dużej o 10 jednostek. Tak wypośredkowaną cyfrę mnoży się przez ustalony mnożnik.

W chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, ustala się mnożnik dla najwyższej klasy miejscowości na 150.

Podziału miejscowości na klasy dokona Rada Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu, biorąc pod uwagę różnicę warunków ekonomicznych, z tym jednak zastrzeżeniem, że kwota dodatku drożyznianego dla miejscowości, zaliczonej do klasy najniższej, nie może się różnić od odpowiedniej kwoty dla miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej, więcej, aniżeli o 40⁰/₀.

W zależności od zmiany warunków ekonomicznych, jako też od zmiany stosunków, które stanowią podstawę zaliczenia miejscowości do poszczególnych klas, Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, władną będzie podwyższać lub obniżać stopę mnożnika i zarządzać zmiany w zaliczeniu miejscowości do poszczególnych klas.

Art. 6. Jeżeli urzędnik otrzymuje mieszkanie w naturze, wartość tego mieszkania potrąca się z uposażenia.

Art. 7. Urzędnik otrzymuje ze Skarbu Państwa tylko jedno stałe uposażenie służbowe. Może jednak, za spełnianie czynności właściwych innym urzędom otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość ustala właściwa władza centralna w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 8. Prawo do otrzymywania uposażenia rozpoczyna się:

a) dla wstępujących do służby państwowej, czy to po raz pierwszy,

czy ponownie: o ile istotne objęcie służby nastąpiło najpóźniej dnia 15 miesiąca kalendarzowego,—od 1-go dnia tego miesiąca, a o ile po 15-ym dniu miesiąca kalendarzowego — od 15-go dnia tegoż miesiąca,

- b) w pozostałych wypadkach z dniem pierwszym najbliższego kalendarzowego miesiąca po dniu mianowania na nowy urząd, względnie po powstaniu warunków, uzasadniających zmianę w wymiarze uposażenia. Atoli w razie takiej zmiany miejsca służbowego, która pociąga za sobą zmianę wysokości uposażenia, przysługuje urzędnikowi prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca, następującego po uwolnieniu go od poprzednich obowiązków służbowych.

W razie śmierci urzędnika, wstrzymuje się wypłatę uposażenia z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, a w razie rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób — z ostatnim dniem tego kalendarzowego miesiąca, w którym stosunek ten istotnie ustał.

Art. 9. Uposażenie wypłaca się urzędnikowi w ratach miesięcznych zgóry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

O ile pierwszy dzień miesiąca jest niedzielą lub świętem uroczystym, wypłata uposażenia następuje w ostatnim dniu poprzedniego miesiąca.

Art. 10. Postanowienia powyższych artykułów, z wyjątkiem art. 4 (dodatek za wysługę lat i studja wyższe), stosują się analogicznie do urzędników prowizorycznych.

Art. 11. Normy wszelkich poborów niestałych i ubocznych, jak djety, dodatki za kierownictwo, dodatki funkcyjne, ryczałty rozjazdowe i t. p. określi rozporządzenie Rady Ministrów.

CZEŚĆ II.

Uposażenie funkcjonarjuszów niższych.

Art. 12. Funkcjonarjusz niższy stały pobiera uposażenie, ustalone według zasad art. 2 ustawy niniejszej.

Art. 13. Pod względem wysokości uposażenia każda posada funkcjonarjusza niższego będzie w etacie zaliczona do jednego z 9 stopni.

Art. 14. Ustanawia się następujące zasadnicze płace miesięczne w markach polskich:

Stopień płacy.	Stopień płacy.
1. 350	6. 600
2. 400	7. 650
3. 450	8. 700
4. 500	9. 800
5. 550	

Art. 15. Postanowienia art. 4 stosują się do stałych funkcjonarjuszów niższych.

Art. 16. Postanowienia art. 5 stosują się do funkcjonarjuszów niższych z tą zmianą, że podstawę do obliczenia dodatku drożyznianego stanowi następujący procent płacy zasadniczej t. j. mnożna, wynosząca przy samotnych:

1-go i 2-go stopnia płacy.	2 ⁰ / ₁₀₀
3-go i 4-go " "	1,9 ⁰ / ₁₀₀
5-go " "	1,8 ⁰ / ₁₀₀
6-go i 7-go " "	1,7 ⁰ / ₁₀₀
8-go i 9-go " "	1,6 ⁰ / ₁₀₀

Art. 17. Postanowienia art. 6, 8, 9, 10 i 11. stosuje się do funkcyjnarjuszów niższych bez zmiany, postanowienia art. 7—analogicznie.

Postanowienia przejściowe.

Art. 18. W rozumieniu niniejszej ustawy uważani być mają:

- 1) za urzędników lub funkcyjnarjuszów niższych stałych:
  - a) na obszarze b. zaboru rosyjskiego — wszyscy etatowi urzędnicy oraz funkcyjnarjusze niżsi,
  - b) w b. zaborze austriackim — wszyscy stali urzędnicy, podurzędnicy tudzież słudzy,
  - c) w b. zaborze pruskim — wszyscy urzędnicy etatowi;
- 2) za urzędników lub funkcyjnarjuszów niższych prowizorycznych:
  - a) w b. zaborze rosyjskim — wszyscy pozaetatowi urzędnicy oraz funkcyjnarjusze niżsi,
  - b) w b. zaborze austriackim — wszyscy prowizoryczni urzędnicy, podurzędnicy tudzież słudzy,
  - c) w b. zaborze pruskim — wszyscy urzędnicy pozaetatowi, o ile ich stosunek służbowy nie opiera się na prywatno-prawnej umowie o najem usług.

Art. 19. Przy wymiarze dodatku za wysługę lat, czas służby urzędnika i niższego funkcyjnarjusza państwowego — w rozumieniu ustawy niniejszej — liczy się od dnia rzeczywistego objęcia służby w Państwie Polskiem.

W czasie przejściowym komisje weryfikacyjne, ustanowione przy władzach centralnych, tudzież przy podległych im bezpośrednio władzach niższych (władze II instancji), będą mogły zaliczyć do czasu wysługi pewną liczbę lat tym urzędnikom i funkcyjnarjuszom niższym, którzy są obecnie w służbie państwowej polskiej lub wstąpią do tej służby najpóźniej w trzy miesiące po wejściu w życie niniejszej ustawy, a którzy 1) pozostawali w służbie państwowej państw obcych lub też w służbie samorządowej w państwach obcych; 2) albo też udowodnią, że pracą zawodową przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej nabyli kwalifikacji i doświadczenia, uzdalniających ich do obecnie spełnianej służby państwowej. Zaliczyć można w ten sposób z poprzedniej służby lub pracy zawodowej najwyżej lat 20, co jednak nie przesądza zaliczenia czasu służby lub pracy do emerytury.

Komisje weryfikacyjne będą mogły zaliczyć urzędnikom i funkcyjnarjuszom niższym, którzy wstąpili do służby państwowej po pierwszym październiku 1920 r., poprzedni czas służby lub pracy zawodowej tylko wówczas, jeżeli urzędnik lub funkcyjnarjusz niższy wykaze, że zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły mu wcześniejsze wstąpienie do służby państwowej polskiej.

W wypadkach dłuższego urlopu bez uposażenia, odliczenia pewnego czasu na mocy orzeczenia dyscyplinarnego, czasu dobrowolnej służby wojskowej i t. p. wstrzymuje się decyzję, co do przyznania dodatku za wysługę lat za te czasokresy, aż do wejścia w życie ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Emerytowi, który zostanie przyjęty do czynnej służby państwowej polskiej, może być zaliczony czas służby państwowej lub samorządowej odbytej w państwach obcych, przed przeniesieniem go na emeryturę.

Decyzję w innych wypadkach zastrzega się Radzie Ministrów.

Art. 20. Rada Ministrów postanowi, na wniosek szefów właściwych władz centralnych, do których stopni służbowych i stopni płacy, przewidzianych niniejszą ustawą, należy zaliczyć urzędy lub posady urzędowe na obszarze Rzeczypospolitej.

Do czasu tego zaliczenia, urzędnicy i funkcjonariusze niżsi pobierać będą uposażenie według poniższych zasad:

1) w b. zaborze rosyjskim:

- a) urzędnicy stali i prowizoryczni, którzy dotychczas otrzymywali uposażenie pewnej kategorii płac,—płacę zasadniczą ze stosownym dodatkiem drożyznianym, ustaloną dla równorzędnego stopnia służbowego. Urzędnicy, którzy dotychczas otrzymywali uposażenie według Vb. kategorii płac—otrzymywać będą w czasie przejściowym płacę zasadniczą w kwocie 2.350 mk. miesięcznie, a podstawę do obliczenia ich dodatku drożyznianego stanowić będzie w tym czasie dla samotnych mnożna 1,15%.

Od chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, nominacje na urzędy, zaliczone dotąd do kategorii Vb., odbywać się nie mogą, ani w drodze awansu ani też przy przyjęciu na służbę państwową,

- b) funkcjonariusze niżsi będą pobierali płacę zasadniczą jednego ze stopni od 1 do 9, ze stosownym dodatkiem drożyznianym, odpowiadającą rodzajowi ich służby;

2) w b. zaborze austriackim:

- a) urzędnicy stali i prowizoryczni, którzy dotychczas pobierali uposażenie pewnej klasy rangi, będą pobierali płacę zasadniczą ze stosownym dodatkiem drożyznianym, ustaloną dla równorzędnego stopnia służbowego, bez względu na to, czy uposażenie danej rangi pobierali na podstawie mianowania, czy też czasowego posunięcia, w myśl § 51 austriackiej ustawy z dnia 25 stycznia 1914 r. (Dz. U. P. № 15 Pragmatyka służbowa);
- b) leśniczowie i pomocnicy lasowi w zarządach dóbr państwowych i funduszowych, tudzież w administracji politycznej, którzy dotychczas pobierali uposażenie w myśl austriackiej ustawy z dnia 25 stycznia 1914 r. (Dz. U. P. № 16) i podlegali postanowieniom II części austriackiej ustawy z dnia 25 stycznia 1914 r. (Dz. U. P. № 15) będą pobierali płacę zasadniczą ze stosownym dodatkiem drożyznianym ustaloną dla stopnia służbowego od XII do VIII włącznie, odpowiednio do kwalifikacji i czasu służby państwowej;
- c) praktykanci w grupach, podanych w § 52 Pragmatyki, będą pobierali wynagrodzenie, równe płacy zasadniczej ze stosownym dodatkiem drożyznianym, przywiązanej, o ile chodzi o praktykantów, w grupie pragmatyki A i B — X, w grupie C — do XI, a w grupie D — do XII stopnia służbowego;
- d) oficjanci i oficjantki kancelaryjni będą pobierali płacę zasadniczą, przywiązaną do XII stopnia służbowego, ze stosownym dodatkiem drożyznianym;
- e) funkcjonariusze niżsi będą pobierali płacę jednego ze stopni

od 1—9, ze stosownym dodatkiem drożyznianym, odpowiadającą rodzajowi ich służby;

3) w b. zaborze pruskim:

- a) urzędnicy etatowi i pozaetatowi, pobierający uposażenie według klasy 1—XII włącznie, otrzymywać będą płacę zasadniczą ze stosownym dodatkiem drożyznianym, ustaloną dla równorzędnego stopnia służbowego;
- b) urzędnicy etatowi i pozaetatowi, pobierający uposażenie według klasy XIII, XIV i XV, otrzymywać będą płacę jednego ze stopni 1—9, ze stosownym dodatkiem drożyznianym, odpowiadającą rodzajowi ich służby.

W razie wątpliwości, według której kategorii rangi lub klasy urzędnik lub funkcjonariusz niższy pobiera uposażenie, decydującą jest wysokość jego płacy zasadniczej, którą oblicza się przez potrącenie z jego uposażenia wszelkich dodatków ekonomicznych, wojennych, drożyznianych, nadzwyczajnych, mieszkaniowych, rodzinnych, starszeństwa, aktywalnych i funkcyjnych.

W wypadkach, w których tak obliczona wysokość płacy zasadniczej nie odpowiada żadnej z płac, oznaczonej w odnośnej tabeli, lecz leży w granicach dwu bezpośrednio po sobie następujących pozycji płacy zasadniczej, bierze się za podstawę obliczenia tę kategorię, rangę lub klasę, do której wysokość ostatniej płacy zasadniczej najbardziej się zbliża.

W czasie przejściowym, na wniosek szefa właściwej władzy centralnej, Rada Ministrów może utrzymać nadal nadzwyczajne dodatki wyrównawcze przyznane już pewnym kategoriom urzędników.

Art. 21. Rada Ministrów może, na wniosek szefa właściwej władzy centralnej, złożony w porozumieniu z Ministrem Skarbu, przyznać w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o uposażeniu, pewnym rodzajom funkcjonariuszów niższych płacę zasadniczą trzech najniższych stopni służbowych.

Art. 22. Postanowienia ustawy niniejszej nie dotyczą państwowych pracowników, przyjętych na podstawie osobnych z nimi zawartych umów.

Art. 23. Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 lipca 1920 r.

Z dniem 1 lipca 1920 r. tracą moc obowiązującą wszystkie ustawy i przepisy w przedmiocie, objętym ustawą niniejszą. Wyплаты, dokonane w ciągu marca, kwietnia, maja i czerwca 1920 r. ponad ustawowe uposażenie, uważa się za bezzwrotny dodatek regulacyjny po dzień 30 czerwca 1920 r.

Art. 24. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a nadto, o ile chodzi o b. dzielnicę pruską—w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów i

Minister Skarbu:

W. Grabski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

W. Kucharski